

ΕΤΟΣ 71ov

19 Νοεμβρίου 2023

ΑΡΙΘ. ΦΥΛ. 47 (3677)

«ΧΡΙΣΤΟΣ ΕΣΤΙΝ Η ΕΙΡΗΝΗ ΗΜΩΝ»

Τό κεντρικό σημείο του σημερινού αποστολικού ανάγνωσματος είναι η ειρήνη, τήν ὅποια προσφέρει στον κόσμο ὁ Χριστός. Ἡ ειρήνη αὐτή είναι ἀσύλληπτη στήν ἀνθρώπινη διάνοια· «ὑπερέχει πάντα νοῦν» (Φιλιπ. 4,7), ὅπως γράφει ὁ Παῦλος σέ ἄλλη ἐπιστολή του. Καί τοῦτο, διότι δέν πρόκειται ἀπλῶς γιά κάποιο εἰρηνικό πλαίσιο κοινωνικῆς διαβίωσης ἤ γιά τό αἴτημα ἀρμονικῆς συνυπάρξεως μεταξύ τῶν λαῶν· οὔτε γιά κάτι πού θεμελιώνεται σέ ἐγκόσμια καθεστῶτα καί ἀνθρώπινα ἐπιτεύγματα.

Ὁ ἴδιος ὁ Χριστός εἶναι ἡ προσωποποίηση τῆς εἰρήνης τοῦ Θεοῦ καί τῆς συμφιλίωσης, ὁ Ὅποιος θέλει νά ὀδηγήσει τόν ἄνθρωπο στήν συνδιαλλαγή μέ τόν Θεό, μέ τόν ἑαυτό του, μέ τόν συνάνθρωπό του. Ὅπως λέγει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας· «ἐν ἑσμεν οἱ πάντες καί ἐν ἀλλήλοις καί ἐν Χριστῷ· Χριστός γάρ ἐστίν ὁ τῆς ἐνότητος σύνδεσμος».

Ἡ προσφορά τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ

Ὁ Χριστός, λέγει ὁ Ἀπόστολος, μέ τόν σταυρικό Του θάνατο γκρέμισε ὅ,τι σάν τείχος χωρίζε καί προκαλοῦσε ἔχθρα μεταξύ δύο ἀντιμαχόμενων κόσμων, τῶν Ἰουδαίων καί τῶν Ἑθνικῶν· τούς ἔνωσε σέ ἓνα σῶμα καί τούς συμφιλίωσε μέ τόν Θεό. Αὐτό εἶναι τό ἔργο τοῦ Χριστοῦ σέ κάθε ἐποχή· δεδομένου ὅτι τό κίνητρο πού προκαλεῖ ἐχθρότητα, διαίρεση, αἴσθηση ὑπεροχῆς ἐναντι τῶν ἄλλων εἶναι ὁ ἐγωισμός, ἡ ρίζα κάθε ἁμαρτίας καί κακοδαιμονίας στήν ζωή τῶν ἀνθρώπων.

Ὅμως, ὁ Χριστός μέ τήν ταπείνωση καί τήν εἰρήνη Του ἀνατρέπει τήν δύναμη τῆς ἁμαρτίας, δηλαδή τῆς βαριάς συγχύσεως μέσα στον ἴδιο τόν ἄνθρωπο καί ἀνάμεσα στους ἀνθρώπους, πού ὀδηγεῖ στήν βία καί τίς συγκρούσεις. Καθότι ἡ ἁμαρτία διασπᾷ τήν ἀρμονική λειτουργία τῆς ὑπάρξεως καί προκαλεῖ δυσαρμονία καί ἐναντίωση τῶν ποικίλων δυ-

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Εφεσ. β' 14-22)

Ἰησοῦς Χριστός ὁ ἀκρογωνιαίος λίθος

Ἀδελφοί, Χριστός ἐστὶν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφοτέρα ἐν καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν, ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἓνα καινὸν ἄνθρωπον ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἐνὶ σώματι τῷ Θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· καὶ ἔλθων εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν τοῖς μακρὰν καὶ τοῖς ἐγγύς, ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγήν οἱ ἀμφοτέροι ἐν ἐνὶ πνεύματι πρὸς τὸν πατέρα. Ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστέ ζῆνοι καὶ πάροικοι, ἀλλὰ συμπολιταὶ τῶν ἁγίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐπὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν, ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐν ᾧ πᾶσα ἡ οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη αὖξει εἰς ναὸν ἅγιον ἐν Κυρίῳ· ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδομεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ Θεοῦ ἐν Πνεύματι.

νάμεων μεταξύ τους. Ἡ ὑπέρβαση αὐτῆς τῆς καταστάσεως βρίσκεται στὴν ἐκ μέρους τοῦ ἀνθρώπου ἀποδοχὴ τῆς ἀγάπης τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία εἰρηνεύει τὸν ἐσωτερικὸ μας κόσμο. Τότε ὁ ἄνθρωπος παύει νὰ ἀντιμάχεται τὸν ἄλλο, γιὰ νὰ ἐπικρατήσῃ καὶ νὰ ἐπιβληθεῖ. Προγεύεται τὴν κατάργηση τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου μέ τὴν δύναμη τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ εὕρεση τῆς εἰρήνης

Στὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ, ὁ Ὅποιος εἶναι τέλειος Θεὸς καὶ τέλειος Ἄνθρωπος, βρίσκει ὁ ἄνθρωπος τὴν ἀληθινὴ εἰρήνη. Ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν εὕρεσίν της ἐκτός τοῦ Θεοῦ συχνά ἀπογοητεύει τὸν ἄνθρωπο. Γιατί ἡ εἰρήνη τοῦ κόσμου εἶναι περιορισμένη καὶ εὐθραυστη καὶ ἡ διατήρησή της εἶναι ἐπισηφελὴ καὶ συμβατικὴ. Τραυματίζεται ἀπὸ τὸν ἐγωισμό καὶ τὴν ἰδιοτέλεια· ἀπὸ τὴν ἐπικράτηση τοῦ νόμου τοῦ ἰσχυροῦ καὶ τὴν ἔλλειψη ἐλευθερίας, δικαιοσύνης, ἀλήθειας καὶ ἀγάπης.

Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς ἀναφερόμενος στοὺς τρόπους μέ τούς ὁποίους πραγματοποιεῖται ἡ εἰρήνη σέ σχέση πρὸς τὸν Θεό, τὸν ἑαυτό μας καὶ τὸν συνάνθρωπο προτρέπει νὰ εἰρηνεύσουμε μέ τὸν Θεό πράττοντας τὰ εὐάρεστα σέ Αὐτόν. Δηλαδή ζῶντας σύμφωνα μέ τό ἅγιο θέλημά Του, μέ σωφροσύνη, ἀγάπη, μετάνοια, προσευχή. Ἀκολούθως, συνιστᾷ νὰ εἰρηνεύσουμε μέ τὸν ἑαυτό μας ὑποτάσσοντας τό σαρκικό φρόνημα καὶ τὸν ἐγωισμό στό Πνεῦμα καὶ τὸν Λόγο τοῦ Θεοῦ, ἐπιμελούμενοι τὴν συνειδησὴ μας καὶ φροντίζοντας γιὰ τὴν καθαρότητα τῶν

Μετάφραση τῆς Ἀποστολικῆς περικοπῆς

Ἀδελφοί, ὁ Χριστός εἶναι ἡ εἰρήνη μας, ἐπειδὴ συνένωσε τοὺς δύο σέ ἕναν λαό καὶ κατέστρεψε τὸν μεσότοιχο πού τοὺς χώριζε, δηλαδή τὴν ἔχθρα πού ὑπῆρχε ἀνάμεσά τους, ἀφοῦ μέ τή σάρκα του κατήργησε τὸν νόμο τῶν ἐντολῶν πού συνίσταντο σέ διαταγές γιά νά συγκροτήσῃ γιά τόν ἑαυτό του ἕναν νέο ἄνθρωπο καί ἀπό τοὺς δύο, Ἰουδαίους καί εἰδωλολάτρες, μέ τό νά τοὺς εἰρηνεύσῃ, καί νά συμφιλιώσῃ καί τοὺς δύο σέ ἕνα σῶμα μέ τόν Θεό, διά τοῦ αἵματος τοῦ Χριστοῦ, πού χύθηκε ἐπάνω στόν σταυρό, μέ τό ὅποιο θανάτωσε τὴν ἔχθρα τους. Καί ὅταν ἦλθε, κήρυξε τό εὐαγγέλιο τῆς εἰρήνης σέ ἐσᾶς τοὺς εἰδωλολάτρες, πού ἦσασταν μακριά, καί στοὺς Ἰουδαίους, πού ἦταν κοντά, γιατί μέσω τοῦ Χριστοῦ προσεγγίσαμε καί οἱ δύο τόν Θεό Πατέρα μέ ἕνα Πνεῦμα. Ἐπομένως, λοιπόν, ἐσεῖς, οἱ πρόων εἰδωλολάτρες, δέν εἶστε πλέον ξένοι καί προσωρινοί κάτοικοι, ἀλλά συμπολίτες τῶν ἁγίων (δηλ. τῶν χριστιανῶν) καί οἰκεῖοι τοῦ Θεοῦ, καί ἔτσι προστεθήκατε στό οἰκοδόμημα πού ἔχει ὡς θεμέλιο τοὺς ἀποστόλους καί τοὺς προφήτες καί ὡς ἀκρογωνιαίο λίθο τόν ἴδιο τόν Ἰησοῦ Χριστό, στόν ὅποιο συναρμολογεῖται ὅλη ἡ οἰκοδομή τῆς ἐκκλησίας καί αὐξάνει γιά νά γίνῃ ναός ἅγιος ὅπως τόν θέλει ὁ Κύριος. Χάρη στήν ἔνωσή σας μέ τόν Κύριο, οἰκοδομεῖσθε καί ἐσεῖς μαζί μέ τοὺς ἄλλους, ὥστε νά γίνετε χῶρος κατοικίας τοῦ Θεοῦ διά τοῦ Πνεύματος.

(Ἀπό τή νέα ἔκδοση: Ἡ Καινή Διαθήκη, τό πρωτότυπο κείμενο μέ νεοελληνική ἀπόδοση τοῦ ὁμοτ. καθηγ. Χρ. Βούλγαρη, ἔκδ. ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ)

λογισμῶν μας. Καί τέλος, ζητεῖ νά εἰρηνεύουμε μέ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ὅσο ἐξαρτᾶται ἀπό ἐμᾶς, ἔχοντας γιά αὐτούς ἀληθινή ἀγάπη, κατανόηση, συγχωρητικότητα, μεγαλοψυχία· ὅπως ἀκριβῶς ἔχει ὁ Χριστός γιά ὅλους.

Ἡ σπουδή γιά τὴν ἀπόκτηση τῆς εἰρήνης

Εἰρήνη δέν εἶναι ἀπλῶς ἡ ἀπουσία συγκρούσεων καί διενέξεων ὑπὸ τίς ποικίλες μορφές τους ἀλλά, κατὰ κύριο λόγο, εἶναι μία πνευματική κατάσταση πού συνίσταται στήν παρουσία τοῦ Χριστοῦ στήν ζωὴ μας. Βεβαίως, ἡ εἰρήνη ὡς ἀδιάπτωτη κατάσταση ὑπάρχει μόνο στήν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ. Ὅμως, καθὼς ἡ Βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἀρχίζει ἀπὸ τὴν παρούσα ζωὴ καί βρίσκεται μέσα μας, ἔτσι καί ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἐμφανίζεται ὡς δεδομένο καί ὡς ζητούμενο· ὡς παρόν καί ὡς προσδοκώμενο.

Εἶθε, μέ τόν σύνδεσμο τῆς εἰρήνης, πού μᾶς προσφέρεται ὡς καρπὸς εὐαγγελικῆς ζωῆς καί ὡς χάρισμα Θεοῦ, νά βιώνουμε τὴν ἐν Χριστῷ καταλλαγὴν μέ τοὺς πάντες· νά προγευόμαστε ἀπὸ τό νῦν τῆς ἱστορίας τό ἀεὶ τοῦ Παραδείσου.

Ἄρχιμ. Ν. Κ.

19 Νοεμβρίου 2023: ΚΥΡΙΑΚΗ Θ΄ ΛΟΥΚΑ
Αβδιού προφήτου (θ΄ π.Χ. αι.), Βαρλαάμ μάρτυρος († 304).
Ἡλιοδώρου († 272) καὶ Εὐφημίας μαρτύρων.

Ἦχος: βαρύς – Ἐωθινόν: Β΄ – Απόστολος: Ἐφεσ. β΄ 14-22 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιβ΄ 16-21.

Η ΕΠΟΜΕΝΗ ΚΥΡΙΑΚΗ: 26 Νοεμβρίου, ΙΓ΄ Λουκᾶ.
Απόστολος: Ἐφεσ. δ΄ 1-7 – Εὐαγγέλιον: Λουκ. ιη΄ 18-27.

Από τις εκδόσεις τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας

ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ ΑΡΙΣΤΑΡΧΟΥ ΓΚΡΕΚΑ
Ἐπίκ. Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

ΤΕΧΝΗΤΗ ΝΟΗΜΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ὁρθόδοξη θεολογική προσέγγιση

(Α΄ ἔκδ., σχῆμα 14x21, σελ. 320)

Ἡ παροῦσα μελέτη ἀσχολεῖται μέ τήν Τεχνητή Νοημοσύνη, πού ἀποτελεῖ μία μοναδική τεχνολογική ἐξέλιξη στή σύγχρονη ἐποχή. Οἱ ἐφαρμογές τῆς διευκολύνουν τήν καθημερινότητα τῶν ἀνθρώπων, ἐνῶ σέ ὀρισμένες περιπτώσεις ἀποτελοῦν προκλήσεις καί ἐγείρουν ἐρωτήματα.

Στό Πρῶτο Μέρος ἀναλύονται ὁ ὅρος τῆς Τεχνητῆς Νοημοσύνης, ἡ χρήση τῆς καί οἱ ἐφαρμογές τῆς. Στό Δεύτερο Μέρος ἐρευνᾶται ἡ θεολογική προσέγγιση τῆς Τεχνητῆς Νοημοσύνης ἐν σχέσει μέ τόν ἄνθρωπο. Πέρα ἀπό τή διερεύνηση τῆς σχέσης ψυχῆς καί σώματος τοῦ ἀνθρώπου, παρουσιάζεται ἡ ἐκκλησιαστική γραμματεία καί θεολογία, στήν ὁποία ἀναπτύσσεται ἡ σημασία τοῦ «θεωμένου» ἀνθρώπου ὡς τοῦ «Καινοῦ ἀνθρώπου» διά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Παρακολουθήστε τό Πρόγραμμα τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (www.ecclesia.gr)

ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ «ΦΩΝΗΣ ΚΥΡΙΟΥ»: Κάθε Σάββατο καί ὥρα 6.00 μ.μ. γίνεται τό κήρυγμα τῆς «Φωνῆς Κυρίου», στόν Ἱ. Ναό Ἁγίας Εἰρήνης (ὁδ. Αἰόλου), Ἀθήνα.

«ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ», ἐβδομαδιαῖο φύλλο ὀρθοδόξου πίστεως καί ζωῆς τῆς «Ἀποστολικῆς Διακονίας» τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ἰασιῶν 1, 115 21 Ἀθήνα. Ἐκδότης - Διευθυντής: Μητροπολίτης Φαναρίου Ἀγαθάγγελος, Σύνταξη, τηλ. 210.7272.331. Διεκπεραίωση, τηλ. 210.7272.388. Ὑπό τῶν ἱερῶν ναῶν διανέμεται δωρεάν. Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Ἡ «ΦΩΝΗ ΚΥΡΙΟΥ» σ΄ ὅλο τόν κόσμον μέσω Διαδικτύου: www.apostoliki-diakonia.gr